

Česká školní inspekce

Inspektorát v kraji Vysočina

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Mateřská škola Polná, Varhánkova 263

Varhánkova 263, 588 13 Polná

Identifikátor školy: 600 116 549

Termín konání inspekce: 16., 17. a 18. květen 2005

Čj:	k2-1158/05-11003
Signatura	ok2ay106

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Zřizovatelem *Mateřské školy Polná, Varhánkova 263* je *Město Polná* se sídlem Husovo náměstí 39, 588 13 Polná. Příspěvková organizace je zřízena od 1. 1. 2003 na dobu neurčitou. Má dvě odloučená pracoviště na adresách: 588 13 Polná, Tyršova 655 a 588 13 Polná, Na Podhoře 201. Podle *Rozhodnutí*, kterým se mění zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení s účinností od 1. 1. 2003, čj. KUJI 3791/2002 OŠMS ze dne 22. 1. 2003, sdružuje škola:

mateřskou školu s kapacitou 199 dětí,

školní jídelnu s kapacitou 290 jídel.

V době inspekce bylo v sedmitřídní mateřské škole s celodenním provozem vzděláváno 174 dětí ve věku mladší tři let až do sedmi let.

Celodenní provoz inspektované části trojtřídní mateřské školy se sídlem Varhánkova 263 je od 6:00 do 16:00 hodin. Stravování včetně pitného režimu zajišťuje školní jídelna mateřské školy. Předškolní vzdělávání 75 zapsaných dětí probíhá dle školního vzdělávacího programu „*U veselých skřítků*“. Mateřská škola organizuje velké množství zábavných a vzdělávacích akcí a aktivit pro děti, jejich zákonné zástupce a širší veřejnost ve městě.

PŘEDMĚT INSPEKCE

Zjištění a hodnocení personálních a materiálně-technických podmínek, průběhu a výsledků předškolního vzdělávání ve školním roce 2004/2005 v Mateřské škole Varhánkova 263 bez odloučených pracovišť.

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Naplnění školního vzdělávacího programu zabezpečuje šest pedagogických pracovníků s požadovanou odbornou kvalifikací. Ředitelka školy splňuje předpoklady pro výkon své funkce. Skladba úvazků pracovníků včetně ředitelky podporuje realizaci výchovně-vzdělávací činnosti.

Organizování činnosti a provozu mateřské školy je dáno funkční organizační strukturou, dále je upraveno rovnoměrným delegováním kompetencí na jednotlivé zaměstnance. Ředitelka nejmenovala zástupce statutárního orgánu. Pro zajištění plynulého chodu mateřské školy jsou stanovena jasná pravidla, která jsou obsažena ve vnitřních dokumentech závazných pro pedagogické a provozní pracovníky. Funkci poradního a metodického orgánu omezeně plní plánovaná jednání pedagogické rady. Jsou z nich pořizovány přehledné a srozumitelné zápisy, většinou však obsahově orientované na organizační záležitosti školy. Vnitřní informační systém je založený na předávání operativních informací individuální formou a zveřejňování písemných materiálů na nástěnce. Informovanost celého právního subjektu zabezpečují pravidelné porady vedení, které tvoří ředitelka a dvě vedoucí učitelky z odloučených pracovišť.

Ředitelka má jasně stanovená kritéria kvality práce, se kterými byly pracovníce školy prokazatelným způsobem seznámeny. Hospitační a kontrolní činnost ředitelka provádí. Její nepravidelnost a nahodilost neumožňuje systematické sledování a hodnocení kvality pedagogického procesu a má minimální vliv na profesní růst učitelek.

Ředitelka školy nemá zpracován rámcový plán personálního rozvoje pedagogických pracovníků. Písemný dokument „Projekt řízení“ je sice zaměřený na podporu priorit deklarovaných v koncepci a ve školním vzdělávacím programu, ale v současné době je naplňován pouze částečně. Při dalším vzdělávání je využíváno nabídek školského účelového zařízení v Jihlavě. Účast učitelů na vzdělávacích seminářích vychází více z jejich zájmu než z potřeb školy souvisejícími se změnami v předškolním vzdělávání. Vzhledem k této skutečnosti nemají poznatky získané při dalším vzdělávání přímý vliv na efektivitu pedagogického procesu (změnu metod a forem práce vzhledem k realizovanému programu včetně primární prevence sociálně-patologických jevů) a rozvoj osobnosti dětí.

Personální podmínky podporují rozvoj jednotlivých dětí, umožňují realizovat vzdělávací program, jsou hodnoceny jako dobré.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Mateřská škola užívá udržovanou poschod'ovou budovu chodbou propojenou s hospodářskou částí. Pro svoji činnost má potřebné zázemí (třídy, herny, ložnice, šatny dětí, kabinety, kuchyňky-školní výdejny) včetně dobrých podmínek pro všechny zaměstnance. V přízemí budovy je pro pohybový rozvoj dětí pravidelně využívána volná třída a herna. Školu obklopuje udržovaná školní zahrada, s velmi dobrým vybavením pro sezónní činnosti dětí.

Interiér celé školy je čistý a vkusně vyzdobený pracemi dětí a učitelů.

Prostorné místnosti pro denní pobyt dětí umožňují plnění výchovně-vzdělávacího programu. Starší i nový dětský nábytek je tvořen podnětnými sestavami domečků, židle a stoly jsou přizpůsobeny věku a velikosti dětí. V herně je vytvořen funkční odpočinkový koutek.

Vybavení staršími i novými učebními pomůckami, hračkami, stavebnicemi, hrovým a doplňkovým materiálem, hudebními nástroji, dětskou literaturou a audiovizuální technikou je dostatečné a dětem přístupné. Škola je částečně vybavena výpočetní technikou pro podporu předškolního vzdělávání.

Používání materiálně-technického zázemí mateřské školy vedení školy při hospitační činnosti sleduje. Využívání prostor školy širší veřejností je cílevědomě organizováno s přihlédnutím k možnému výchovnému a vzdělávacímu přínosu pro účastníky akcí.

Materiálně-technické podmínky mateřské školy podporují rozvoj osobnosti jednotlivých dětí, umožňují realizovat vzdělávací program, je hodnoceno jako velmi dobré.

PRŮBĚH A VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ

Vzdělávací program

V srpnu 2002 se ředitelka mateřské školy rozhodla pro změnu v plánování a realizaci předškolního vzdělávání. Vyjádřila ji ve školním vzdělávacím programu (dále ŠVP), který vytvořila podle Rámcového programu pro předškolní vzdělávání (Věstník MŠMT, ročník LVII, sešit 5, 2001, č. j. 14 132/01-22). Jeho záměry odpovídají současným preferovaným cílům v předškolní výchově a vzdělávání. Konkrétní cíle a částečně i hodnoty a prostředky jejich plnění jsou rozpracovány v měsíčních a týdenních plánech činnosti. Mateřská škola navázala na svoje předchozí zaměření v oblasti individuální logopedické péče. V současné době poruchy výslovnosti dětí řeší rodiče ve spolupráci s klinickou logopedkou a učitelky

(logopedické asistentky) mateřské školy na odbornou pracovníci průběžně v rámci předškolního vzdělávání navazují.

Pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami jsou ve spolupráci s odborníky ze školských poradenských zařízení zpracovány individuální vzdělávací plány. Zákonní zástupci nezletilých dětí jsou předem informováni o cílech a postupech nabízených poradenských služeb.

Povinná dokumentace mateřské školy je vedena, ale přepisováním údajů, vpisováním a vlepováním je méně průkazná a snižuje se její vypovídací hodnota.

Průběh předškolního vzdělávání je pravidelně zaznamenáván v *Přehledech výchovné práce*.

Systém kontrolní činnosti v současné době minimálně ovlivňuje naplňování školního vzdělávacího programu. Ředitelka mateřské školy nepředložila průkazné doklady, které by potvrzovaly plnění evaluačních procesů deklarovaných ve Školním vzdělávacím programu „*U veselých skřítků*“.

Organizace, průběh a vyváženost činností dětí během dne splňují požadavky na dodržování psychohygienických zásad. Celkový průběh předškolního vzdělávání pozitivně ovlivňuje vyváženost řízených a spontánních činností, pravidelné zařazování pobytu venku, důslednost při realizaci pitného režimu a promyšleně stanovená doba pro odpolední odpočinek podle potřeb jednotlivých dětí. Požadavky kladené na děti většinou odpovídají věku, ale ne vždy respektují jejich individuální vzdělávací potřeby. Školní řád mateřské školy je zpracován. Jeho jednotlivá ustanovení jsou v souladu s právním předpisem pro činnost mateřských škol, vymezuje také práva a povinnosti zákonných zástupců dětí.

Informační systém vůči rodičům je zabezpečován prostřednictvím osobního jednání a písemnou formou. Pozitivně je hodnocena aktivní spoluúčast většiny rodičů na životě mateřské školy.

Průběh a výsledky předškolního vzdělávání

Přesto, že má inspektovaná část mateřské školy velmi dobře zpracovaný školní vzdělávací program, při realizaci vzdělávacích činností nejsou jeho záměry vždy naplňovány.

Plánování vzdělávací činnosti je tematické. Plánované úkoly nejsou diferencovány vzhledem k věku dětí, chybí zohlednění individuálních možností, potřeb a zkušeností jednotlivých dětí.

Režim dne nezohledňuje časový prostor pro rozvoj her u dětí přicházejících do mateřské školy později. Při organizování spontánních vzdělávacích činností do svačiny všechny učitelky poskytovaly dětem možnost volby hračky, kamaráda, místa pro hru nebo řízené manipulační aktivity. Mohly se plně realizovat, volně manipulovat s pomůckami, využívat své schopnosti a dovednosti. Většina dětí si hrála smysluplně, soustředěně a hračky používaly účelně. Při hře dokázaly spolupracovat, uplatňovat fantazii a představivost, kterou učitelky vhodně rozvíjely.

Organizování řízených činností bylo bez výraznějšího podílu dětí. Jejich úroveň negativně ovlivnily u většiny učitelek volené metody a formy. Převažovala frontální organizace, slovní metody se zaměřením na vědomostní a znalostní výsledky. Aktivita dětí nebyla v dostatečné míře podporována účinnou motivací, volbou vhodných prostor, pomůcek ani využitím praktických činností. Zcela odlišná byla organizace činností v jedné třídě, kde převažovala skupinová a individuální práce, prolínaly spontánní a řízené aktivity s maximálním využitím smyslové a dramatické výchovy i alternativních metodických postupů.

Úvodní motivace převážně většiny řízených činností byla slovní, ne vždy pro děti dostatečně

aktivizující. Většina učitelek používala pozitivní oceňování práce dětí, směřující k celé skupině, pouze v jedné třídě byla dětem poskytnuta zpětná vazba vzhledem k jejich věku a individuálním možnostem. V minimální míře byly děti vedeny ke vzájemnému hodnocení, sebehodnocení a samostatnosti při řešení problémových situací.

Ve třídě, kde je zapsáno dítě se speciálními vzdělávacími potřebami byly při plánování i při realizaci předškolního vzdělávání zohledňovány jeho vzdělávací potřeby. Učitelky umožňovaly jeho úspěšné uplatnění a rozvoj komunikačních a manipulačních dovedností, řídily se doporučeními uvedenými v individuálním vzdělávacím plánu a radami odborníků ze školského poradenského zařízení. Při sledovaných činnostech nebyly zjištěny nedostatky v práci s dítětem se speciálními vzdělávacími potřebami.

Ve všech třídách probíhaly sledované činnosti v klidné atmosféře bez vážnějších konfliktů.

Průběh spontánních vzdělávacích činností je hodnocen jako velmi dobrý. Průběh řízených vzdělávacích činností je hodnocen jako průměrný.

Průběhové výsledky vzdělávací činnosti

Pohybový rozvoj dětí odpovídal jejich vývojovým a věkovým možnostem, rozvoj obratnosti a tělovýchovných dovedností byl podporován dostatečným prostorem a vybavením. Pozornost byla věnována i rozvoji jemné motoriky. Při sebeobsluze, při převlékání a stolování projevovaly děti většinou samostatnost, hygienické návyky neměly některé z nich dostatečně a správně upevněné. Ke zdvořilému a kultivovanému chování byly děti vedeny. Rozvoji řeči byla věnována každodenní péče učitelek zejména při spontánních činnostech, při frontálně organizovaných řízených činnostech často převažoval verbální projev učitelky orientovaný na slovní předávání poznatků. Příležitost k rozvoji a uplatnění vlastní tvořivosti a fantazie měly děti při výtvarných a pracovních činnostech, kde dosahují velmi dobrých výsledků. Poznatky a dovednosti vztahující se k okolnímu světu a přírodnímu prostředí byly dostatečně rozvíjeny.

Celkové hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání

Průběh a výsledky předškolního vzdělávání jsou celkově hodnoceny jako velmi dobré.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Součástí inspekční činnosti bylo zjištění informací od rodičů dětí z mateřské školy o její činnosti. Z analýzy dotazníků vyplynula spokojenost většiny rodičů s prací mateřské školy. Ojedinelé připomínky byly s ředitelkou školy projednány.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí Krajského úřadu kraje Vysočina, odboru školství, mládeže a sportu, Žižkova 57, 587 33 Jihlava o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení s účinností od 1. 1. 2003, ze dne 22. 1. 2003, čj. KUJI 3791/2002 OŠMS.
2. Zřizovací listiny příspěvkové organizace mateřské školy Polná ze dne 10. října 2002.
3. Výkaz o mateřské škole Škol (MŠMT) V 1-01 podle stavu k 30. 9. 2004 ze dne 23. 9. 2004.

4. Seznam 75 dětí jednotlivých ročníků zapsaných v mateřské škole k předškolnímu vzdělávání, ze dne 30. září 2004.
5. Evidenční list 75 dětí, přijatých k předškolnímu vzdělávání pro školní rok 2004/2005, ke dni kontroly.
6. Rozhodnutí o přijetí 75 dětí k předškolnímu vzdělávání platná pro školní rok 2004/2005, ke dni kontroly.
7. Přehled výchovné práce tří tříd vedený ve školním roce 2004/2005, ke dni kontroly.
8. Záznamy z jednání pedagogické rady za školní rok 2004/2005, ke dni kontroly.
9. Vnitřní dokumenty a směrnice mateřské školy, platné pro školní rok 2004/2005.
10. ŠVP „U veselých skřítků“ s přílohami.
11. Týdenní a měsíční tematické plány pro školní rok 2004/2005.
12. Projekt řízení mateřské školy ze dne 25. 11. 2003.
13. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2003/2004.
14. Přehled výchovné práce 1., 2. a 3. třídy pro školní rok 2004/2005,
15. Přehled docházky dětí 1., 2. a 3. třídy pro školní rok 2004/2005.
16. Kritéria hodnocení pedagogických pracovníků, platná pro školní rok 2004/2005.
17. Plán jednání pedagogické rady na školní rok 2004/2005.
18. Zápisy z jednání pedagogické rady ve školním roce 2004/2005.
19. Záznamy z kontrolní a hospitační činnosti 2004/2005.
20. Individuální vzdělávací plány pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami platné pro školní rok 2004/2005, ke dni kontroly.
21. Dotazník ČŠI pro rodiče dětí mateřské školy.
22. Přehled vzdělávání pedagogických pracovníků za rok 2003/2004 a 2004/2005, ke dni kontroly.

ZÁVĚR

Personální podmínky předškolního vzdělávání jsou vzhledem k odborné kvalifikaci všech učitelek velmi dobré a umožňují realizovat záměry stanovené Školním vzdělávacím programem.

Do kvality vzdělávacího procesu se negativně promítá nedůsledná kontrolní činnost a nesystematické odborné a metodické vedení.

Materiálně-technické podmínky mateřské školy jsou velmi dobré.

Kvalitně zpracovaný Školní vzdělávací program „U veselých skřítků“, který deklaruje hlavní cíle předškolního vzdělávání je v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem. Při jeho naplňování nesměřují vždy volené formy a metody práce při vzdělávání dětí k získávání a vytváření kompetencí důležitých pro jejich další vzdělávání, společenské začlenění a uplatnění.

Hodnotící stupnice:

vynikající	velmi dobrý	dobrá (průměrný)	vyhovující	nevyhovující
------------	-------------	------------------	------------	--------------

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Inspekční tým	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Eva Bekeová	Eva Bekeová
Člen týmu	Mgr. Jiřina Špičková	Jiřina Špičková

V Jihlavě dne 25. května 2005

Razítko

Dle § 174 odst. 13 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím převzetí na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, Zborovská 3, 586 01 Jihlava. Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem ČŠI k jejich obsahu zasílá ČŠI zřizovateli a školské radě, inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná.

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Datum: 26. 5. 2005

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Jaroslava Melicharová, ředitelka školy	Melicharová

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel- město Polná	2005-06-09	k2-1168/05-11003
Školská rada	-----	-----

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.